

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ *Περί τοῦ ζεύγους*, 3. 16, 347-348

Στο πλαίσιο *δίκης βλάβης* ο εναγόμενος, ο νεότερος Αλκιβιάδης, υπερασπίζεται τον ομώνυμο πατέρα του απέναντι στις κατηγορίες του Τεισία από το Άργος ότι ο διάσημος πολιτικός είχε οικειοποιηθεί το ἄρμα του τελευταίου, με το οποίο νίκησε στους Ολυμπιακούς αγώνες. Σώζεται το τελευταίο τμήμα του έργου, το οποίο αποτελεί έναν έπαινο για τον χαρακτήρα και τις επιλογές του πρεσβύτερου Αλκιβιάδη. Αρχικά ο ομιλητής απέδωσε την ενοχοποίηση του πατέρα του για τη διακωμώδηση των Μυστηρίων στους ολιγαρχικούς κύκλους της πόλης, γεγονός που τον ανάγκασε να καταφύγει στους εχθρούς της Αθήνας. Συνεχίζοντας χαρακτήρισε ως συκοφαντικούς τους ισχυρισμούς ότι καθοδήγησε στρατιωτικά τους Λακεδαιμονίους και ότι τους συμβούλευσε να οχυρώσουν τη Δεκέλεια.

[3.16] Οἱ γάρ τὸ πρῶτον ἐπιβουλευσάντες τῷ δήμῳ καὶ καταστήσαντες τοὺς τετρακοσίους, ἐπειδὴ παρακαλούμενος ὁ πατήρ οὐκ ἤθελεν γενέσθαι μετ' αὐτῶν, ὀρῶντες αὐτόν καὶ πρὸς τὰς πράξεις ἐρρωμένως ἔχοντα καὶ πρὸς τὸ πλῆθος πιστῶς διακείμενον, οὐχ ἡγοῦντο οὐδὲν οἷοι τ' εἶναι κινεῖν τῶν καθεστώτων, πρὶν ἐκποδῶν ἐκείνους αὐτοῖς γένοιτο. Εἰδότες δὲ τὴν πόλιν τῶν μὲν περὶ τοὺς θεοὺς μάλιστ' ἂν ὀργισθεῖσαν, εἴ τις εἰς τὰ μυστήρια φαίνοιτ' ἑξαμαρτάνων, τῶν δ' ἄλλων εἴ τις τολμῶη τὸν δῆμον καταλύειν, ἀμφοτέρους ταύτας συνθέντες τὰς αἰτίας εἰσήγγελλον εἰς τὴν βουλήν, λέγοντες, ὥς ὁ πατήρ μὲν συνάγοι τὴν ἑταιρείαν ἐπὶ νεωτέροις πράγμασιν, οὗτοι δ' ἐν τῇ Πουλιτίωνος οἰκίᾳ συνδειπνοῦντες τὰ μυστήρια ποιήσειαν. Ὅρθῃς δὲ τῆς πόλεως γενομένης διὰ τὸ μέγεθος τῶν αἰτιῶν καὶ διὰ ταχέων συλλεγείσης ἐκκλησίας οὕτω σαφῶς ἐπέδειξεν αὐτοὺς ψευδομένους, ὥστε παρὰ μὲν τῶν κατηγορῶν ἡδέως ἂν ὁ δῆμος δίκην ἔλαβεν, τὸν δ' εἰς Σικελίαν στρατηγόν.

Λεξιλογικά

Ἐπιβουλεύω τινί τι= σχεδιάζω κάτι εναντίον κάποιου. **Ἐπιβουλεύω τινί**= μηχανορραφῶ εναντίον κάποιου. **Ἐπιβουλεύω τι**= σχεδιάζω κάτι κρυφά.

Ἐπιβουλεύω + απαρ.= διανοοῦμαι να κάνω κάτι κακό. **Ἐπιβουλή**=σκευωρία, μηχανορραφία. **Καθίστημι**= ισχύω, εισάγω, εκλέγω, όταν αναφέρεται σε πολιτεύματα,

νόμους, αγώνες, τελετές. **Γίγνομαι μετὰ τινος**= είμαι φίλος με κάποιον. **Έρρωμένως**= (επίρρ. απ' τη μετοχή του παθ. Πρκ. του ρώννυμι= ενδυναμώνω) με γενναιότητα, με δύναμη. **Κινῶ**= μεταβάλλω. Συνώνυμά του τα εξής: **νεωτερίζω**¹, **νεωτέροις πράγμασιν έπιτίθεμαι**.

Έκποδών (έκ -ποδῶν) επίρρ.= έξω, μακριά απ' τα πόδια, παράμερα. **Έκποδών είμι/ ίσταμαι**= αποσύρομαι, δεν εμποδίζω. **Έκποδών γίγνομαι**= πεθαίνω ≠ **έμποδών είμι/ ίσταμαι**= εμποδίζω. **Έκποδών ποιοῦμαι τινα**= απαλλάσσομαι από κάποιον. **Φαίνομαι + κατ. μτχ.**= αποδεικνύομαι, είμαι φανερός. **Φαίνομαι + απαρ.**= παρέχω την εντύπωση ότι. **Συνάγω τόν δήμον** ≠ **ό δήμος συλλέγεται**. **Όρθή γίγνεται**= αναστατώνεται. **Αίτια**= κατηγορία. **Διά ταχέων**= ταχέως.

Ασκήσεις

1. Να αναγνωριστούν συντακτικά **οι μετοχές** της πρώτης περιόδου μέχρι το «γένοιτο».
2. «πρίν... γένοιτο», «εἴ τις... φαίνοιτο», «ὥστε ...έλαβε» να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες και να δικαιολογήσετε την εισαγωγή και την εκφορά τους.
3. **έρρωμένως, ήδέως**: να αναγνωρισθούν και να γραφούν τα παραθετικά τους.
4. **συνθέντες**: να αναγνωριστεί και να σχηματιστεί η ευκτική και προστακτική του ίδιου χρόνου στην ενεργητική και τη μέση φωνή.

Ερώτηση κατανόησης

1. α. Ποιοι ήταν οι δύο λόγοι για τους οποίους συνήθως οργίζονταν οι Αθηναίοι πολίτες; β. Συνδέονται οι λόγοι αυτοί με την κατηγορία που απαγγέλλθηκε σε βάρος του Αλκιβιάδη; Δικαιολογήστε την απάντησή σας αξιοποιώντας και χωρία του κειμένου.

Έρρωσο!!!

¹ **Αττ. μέλ.** -ιῶ, I. επιχειρώ οτιδήποτε νέο, πραγματοποιώ απότομη αλλαγή, καινοτομώ, μεταχειρίζομαι βίαια μέτρα, σε **Θουκ.**, **Ξεν. κ.λπ.**· **νεωτερίζω** ές τήν άσθένειαν, αρρωσταίνω (ενώ ήμουν υγιής), σε **Θουκ. II. 1.** **επιχειρώ πολιτικές μεταβολές, κινώ επανάσταση, στασιάζω**, **Λατ.** res novas tentare, **στον ίδ. κ.λπ.** 2. με **αιτ.**, **νεωτερίζω τήν πολιτείαν, ξεσηκώνω επανάσταση στην πολιτεία**, σε **Θουκ.** — **Παθ.**, **ένεωτερίζετο τὰ περι τήν όλιγαρχίαν**, **στον ίδ.**